

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC395 b (tweede aanvraag)
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T451 (2)

datum uitspraak 22/07/2015

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

bijgestaan door: mr. R. Hillenaar-Cöp, advocaat te Nijmegen,

te voldoen door:

de Congregatie Broeders van Scheppers,

(Broeders van O.L.V. van Barmhartigheid),

destijds gevestigd in Nederland, thans te [plaats],

hierna te noemen: verweerder,

1. Verloop van de procedure

1.1 verloop van de eerste compensatieprocedure

Naar aanleiding van een eerder door verzoeker ingediend verzoek tot compensatie heeft de Compensatiecommissie (op basis van het door de Klachtencommissie in haar advies van 4 juni 2012 gegrond verklaard seksueel misbruik dat door Wijlen [burgerlijke naam 1] (hierna: broeder [naam 1]) aan verzoeker was aangedaan) op 20 januari 2014 een advies uitgebracht (met zaaknummer 2013CC395). In dat advies heeft de Compensatiecommissie verweerder geadviseerd om aan verzoeker een bedrag van €20.000,- te betalen op basis van een indeling in categorie 3. Die procedure, die heeft geresulteerd in het hiervoor genoemde advies van de Compensatiecommissie d.d. 20 januari 2014, wordt hierna genoemd: 'eerste compensatieprocedure'.

1.2 verloop van de onderhavige (tweede) compensatieprocedure

Op 4 maart 2015 is ter griffie van de Compensatiecommissie het aanvullende aanvraagformulier ontvangen voor het verkrijgen van compensatie wegens (aanvullend) vastgesteld seksueel misbruik in de R.-K. Kerk Nederland. Het betreft seksueel misbruik dat verzoeker als minderjarige door twee personen is aangedaan, te weten door [burgerlijke naam

2] (hierna: broeder [naam 2]) en door [burgerlijke naam 3] (hierna: broeder [naam 3]). Als bewijs van dit aanvullende seksueel misbruik is meegestuurd het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 november 2014 met zaaknummer 2011T451 (2). Bij brief van 4 december 2014 heeft verweerder verklaard het advies in voornoemd advies van de Klachtencommissie te zullen overnemen. Het aanvraagformulier ging vergezeld van een brief van mr. Hillenaar d.d. 27 maart 2015. Van de zijde van verweerder is ontvangen een brief van 14 februari 2015, waarin verweerder vermeldt van een inhoudelijke reactie af te zien.

Bij brief van 1 juli 2015 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling te kennen gegeven dat sprake is van een definitieve indeling in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat in aanvulling op de reeds overgelegde brief van 27 maart 2015 geen nadere informatie van de zijde van verzoeker nodig is. Verweerder heeft bij brief van 7 juli 2015 te kunnen geven af te zien van een inhoudelijke reactie.

1.3 Het door verweerder ingevulde antwoordformulier dat betrekking heeft op het onderhavige aanvullende verzoek tot compensatie is door de griffie ontvangen.

1.4 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Vaststaande feiten in de eerste compensatieprocedure:

In de eerste compensatieprocedure is de Compensatiecommissie voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie uitgegaan van de feiten en omstandigheden, zoals die door de Klachtencommissie in haar advies d.d. 4 juni 2012, zoals genoemd onder 1.1, waren vastgesteld en gegrond bevonden. De Compensatiecommissie heeft de in dat advies van de Klachtencommissie genoemde feiten en omstandigheden aldus samengevat in haar advies van 20 januari 2014:

'Verzoeker heeft van [jaartal] tot [jaartal] het [jongensinternaat] in [plaats] bezocht. Wijlen [burgerlijke naam 1] (hierna: broeder [naam 1]) was aldaar werkzaam als groepsleider en was één van de verzorgers van verzoekers groep. Broeder [naam 1] was een persoon op wie verzoeker volledig had moeten kunnen vertrouwen. Het seksueel misbruik vond plaats tijdens de wekelijkse badsessies, aanvankelijk onder het mom van een controle of alles goed schoon was. In een later stadium vond het misbruik zonder dit excuus plaats en bestond het misbruik er uit dat broeder [naam 1] de intieme delen van verzoeker betastte en er mee speelde. Al met al heeft het seksueel misbruik gedurende meerdere jaren wekelijks plaatsgevonden. Het seksueel misbruik heeft verzoeker in zijn verdere leven, in relaties en huwelijk, zeer beperkt. Hij was bij aanvang van het misbruik 7 jaar oud.'

Dit seksueel misbruik heeft de Compensatiecommissie in haar advies van 20 januari 2014 ingedeeld in categorie 3.

2.2 Vaststaande feiten in de onderhavige tweede compensatieprocedure:

Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 november 2014 gaat het bij de beoordeling van de aanvraag in de tweede compensatieprocedure om het navolgende seksueel misbruik, dat verzoeker door broeder [naam 2] en door broeder [naam 3] is aangedaan:

Seksueel misbruik door broeder [naam 2]

Broeder [naam 2] was als [functie] werkzaam in de keuken van het jongensinternaat waar verzoeker in de periode van [jaartal] tot [jaartal] heeft verbleven ([Jongensinternaat] in [plaats]). Verzoeker hielp broeder [naam 2] soms in de keuken met koken, in het kippenhok of met de verzorging van de [huisdier], die broeder [naam 2] had. Bij die gelegenheden zat [naam 2] soms met zijn hand in de broek van verzoeker, terwijl hij met zijn andere hand onder zijn pij zat en tegen verzoeker aanstootte. Ook werd verzoeker ertoe gedwongen met zijn hand het geslacht van broeder [naam 2] te betasten. Ook kwam het voor dat verzoeker 's nachts uit zijn bed werd gehaald door broeder [naam 2] en naar diens bed werd meegenomen, waarop broeder [naam 2] verzoeker aan zijn geslacht betastte. Ook later, toen verzoeker met een broer een tweepersoonskamer had, kwam broeder [naam 2] verzoeker halen om hem te betasten zoals hiervoor vermeld.

Al met al heeft broeder [naam 2] verzoeker in de periode van [jaartal-jaartal] (dus minstens vijf jaar lang) met grote regelmaat seksueel misbruikt op de wijze zoals hiervoor vermeld. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik circa 12 jaar oud.

Seksueel misbruik door broeder [naam 3]

Broeder [naam 3] was [functie] en was alleen tijdens de weekenden op het [internaat]. Broeder [naam 3] probeerde aanvankelijk verzoeker kennis bij te brengen van wiskunde, maar dit onttaarde in seksueel misbruik. Broeder [naam 3] had een eigen kamer en verzoeker kreeg daarvan de sleutel zodat hij ook door de weeks (als broeder [naam 3] er niet was) daarvan gebruik kon maken. Broeder [naam 3] heeft verzoeker seksuele voorlichting gegeven en bracht dit ook 'in de praktijk'. In de weekenden werd verzoeker uitgenodigd op de kamer van broeder [naam 3] en dan diende verzoeker zich uit te kleden. Daarbij kwam het ook regelmatig (tientallen malen) voor dat verzoeker oraal seksuele handelingen diende te verrichten bij broeder [naam 3]. Dit seksueel misbruik is jaren doorgegaan, deels omdat verzoeker als opgroeiende tiener er ook een soort van spanning en genot aan ontleende, maar vooral omdat verzoeker afhankelijk was van deze opvoeders. Verzoeker overzag niet wat er gebeurde.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van het aanvullende seksueel misbruik, zoals onder 2.2 vermeld, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het advies van de Klachtencommissie d.d. 28 november 2014 met zaaknummer 2011T451 (2). Ook is ontvangen de beslissing van verweerder bij van brief van 4 december 2014, waarin voornoemd advies van de Klachtencommissie wordt overgenomen.

3.2 categorie-indeling

In de onderhavige aanvraag is sprake van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten in totaal drie daders (hierna te noemen: meerdaderschap). Voor de categorie-indeling dient het totale verzoeker aangedaan seksueel misbruik te worden beoordeeld. Het gaat om de vraag in welke categorie het seksueel misbruik dat verzoeker in zijn totaliteit is aangedaan, dient te worden ingedeeld. Daarom dient zowel het seksueel misbruik, zoals onder 2.1 genoemd (en dat de basis vormde voor het eerste advies van de Compensatiecommissie d.d. 20 januari 2014), als ook het seksueel misbruik dat in de onderhavige (tweede) procedure aan de orde is, zoals onder 2.2 genoemd, als uitgangspunt te worden genomen voor de categorie-indeling.

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dit kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

Gelet op het totale jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 (2.1 misbruik door broeder [naam 1] en 2.2 misbruik door broeder [naam 2] en door broeder [naam 3]) en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1 (en zoals in de eerste compensatieprocedure is overgelegd), oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', zoals bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat, hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

overweging Compensatiecommissie

4.2 In zijn algemeenheid hanteert de Compensatiecommissie als uitgangspunt dat iedere aanvrager niet meer dan één keer de gelegenheid behoort te krijgen om vermogensschade te onderbouwen. Zij baseert dit uitgangspunt op het principe van 'gelijke behandeling' en het principe van 'rechtszekerheid': andere aanvragers worden ook maar maximaal één keer in de gelegenheid gesteld vermogensschade te onderbouwen.

Verzoeker heeft in de eerste compensatieprocedure om hem moverende redenen niet gechopt voor een onderbouwing van vermogensschade en is daartoe - nu daarvoor op dat moment ook geen aanknopingspunten waren door de Compensatiecommissie toen evenmin uitgenodigd. Nu sprake is van aanvullend en ernstiger seksueel misbruik zal de

Compensatiecommissie de informatie die namens verzoeker reeds is toegezonden alsnog beoordelen.

4.3 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.4 Uit de door verzoeker overgelegde stukken (de brief d.d. 27 maart 2015 met bijlagen van mr. Hillenaar, waaronder de rapportage van [datum] van [naam] (Riagg Rijnmond) en het eindverslag d.d. [datum] van [naam] (Riagg) blijkt dat verzoeker intensief onder behandeling is geweest wegens het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd is aangedaan en dat dit seksueel misbruik diep heeft ingegrepen in zijn persoonlijk leven. Duidelijk is dat verzoeker geconfronteerd is geweest met heftige herinneringen, herbelevingen en gevoelens van schuld en schaamte omtrent het voorgevallene op het internaat. Ook wordt duidelijk dat de broeders [naam 2] en [naam 3] op het internaat als het ware ‘om hem vochten’ vanwege het seksueel misbruik en ook hoezeer verzoeker in feite verweven zat in een web van seksueel misbruik, privileges, en daardoor verstoorde verhoudingen met medeleerlingen. Tevens blijkt dat sprake was van seksueel misbruik in het gezin van herkomst, waarbij broers onderling met elkaar experimenteerden, terwijl zij de leeftijd daarvoor ruimschoots hadden gepasseerd. Hoewel niet valt af te leiden of dit in enige mate samenhangt met het verzoeker op het internaat aangedane seksueel misbruik, is dat niet uit te sluiten, aldus de Compensatiecommissie. Verzoeker lijdt bovendien tot op de dag van vandaag onder de last van dit misbruik-verleden. Ook blijkt uit de overgelegde stukken afdoende dat verzoeker kosten heeft gemaakt voor de vele door hem gevolgde behandelingen, waarvan aannemelijk is dat die kosten in ieder geval gedeeltelijk verband hielden met het onderhavige seksueel misbruik en gedeeltelijk voor zijn rekening zijn gebleven. De Compensatiecommissie zal daarom in het te adviseren bedrag een deel van die kosten voor vergoeding in aanmerking brengen. Bij gebreke van (voldoende) bewijsstukken is echter niet in voldoende mate aannemelijk gemaakt dat daarnaast ook sprake is van een verlies aan verdien capaciteit, waardoor niet kan worden geadviseerd tot een vergoeding van verlies aan inkomsten. Verzoeker is opgeleid tot [beroep] en in die hoedanigheid werkzaam geweest. Verweerder heeft zich in zijn brief van 7 juli 2015 onthouden van een nadere reactie op het punt van vermogensschade.

4.5 Alle feiten en omstandigheden en het in zijn totaliteit door drie personen aangedaan misbruik afwegend, is de Compensatiecommissie van oordeel dat verzoeker aanspraak kan maken op een aanzienlijke vergoeding wegens geleden immateriële schade (en deels voor kosten voor gevolgde therapie). Er is sprake geweest van langdurig en ernstig seksueel misbruik dat verzoeker frequent en jarenlang door meerdere (drie) personen is aangedaan en dat als ‘uitzonderlijk seksueel misbruik’ heeft te gelden. Duidelijk is dat het seksueel misbruik van grote invloed is geweest op het welzijn en functioneren van verzoeker. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel. De Compensatiecommissie is van oordeel dat verweerder geadviseerd dient te worden in zijn totaliteit aan verzoeker het bedrag van €55.000,-- te betalen (wegens smartengeld en gemaakte kosten). Gelet op het feit dat verweerder op basis van het eerdere advies van de Compensatiecommissie van 20 januari 2014 reeds een bedrag van €20.000,--- aan verzoeker

heeft betaald, welk bedrag krachtens artikel 4 van de Compensatieregeling in mindering dient te worden gebracht op het thans te adviseren bedrag, resteert thans een te adviseren bedrag van €35.000,--.

4.6 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.134,25 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag voor vergoeding in aanmerking dient te komen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- aan verzoeker een bedrag van €35.000,-- (€55.000,-- minus het reeds door verweerder aan verzoeker betaalde bedrag van €20.000,--) te betalen,
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €2.134,25 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. D.J. van der K. (plaatsvervangend voorzitter), mr. J. M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 22/07/2015 en is ondertekend door de plaatsvervangend voorzitter.

plaatsvervangend voorzitter,
mr. D.J. van der K.